

स्थानीय राजपत्र

भरतपुर महानगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड ७, संख्या ६, मिति: २०८०।०५।३१

भाग-२

सम्पत्ति तथा भूमि कर व्यवस्थापन
कार्यविधि, २०८०

भरतपुर महानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

भरतपुर, चितवन

बागमती, नेपाल

सम्पत्ति तथा भूमी कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८०

भरतपुर महानगरपालिका

प्रस्तावना :

महानगरपालिकालाई स्थानीय स्रोतको परिचालनमा सक्षम र प्रभावकारी बनाउन तथा संविधान तथा कानूनद्वारा प्रदत्त राजस्व अधिकारको उपयोग गर्दै स्थानीय कर संकलन र व्यवस्थापनमा आत्मनिर्भर बनाउन वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको अनुसूची ८ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५ ले महानगरपालिकालाई आफ्नो क्षेत्रभित्र सम्पत्ति कर र दफा ५६ ले भूमी कर प्रक्रियालाई थप स्पष्ट, पारदर्शी तथा व्यवस्थित गर्न, भरतपुर महानगरपालिकाको स्थानीय आर्थिक ऐन, २०८० को दफा २१ र राजस्व ऐन २०७६ बमोजिम नगरकार्यपालिकाको मिति २०८०/३/२६ को बैठकबाट यो सम्पत्ति कर तथा भूमी कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८० स्वीकृत गरी लागू गरिएको छ ।

परिच्छेद १

परिभाषा र व्याख्या:

१. संक्षिप्त नाम तथा प्रारम्भ :

यो कार्यविधिको नाम “सम्पत्ति कर तथा भूमी कर व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८० रहेको छ र यो कार्यविधि नगर कार्यपालिकाले स्वीकृत गरी राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिदेखि लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा :

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ लाई जनाउँछ ।

ख) “महानगरपालिका” भन्नाले भरतपुर महानगरपालिकालाई जनाउँछ ।

ग) “सभा” भन्नाले भरतपुर महानगरपालिकाको नगर सभालाई जनाउँछ ।

घ) “कार्यपालिका” भन्नाले भरतपुर महानगरपालिकाको नगर कार्यपालिकालाई जनाउँछ ।

ङ) “सम्पत्ति कर” भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५ को उपदफा (१) बमोजिम भरतपुर महानगरपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति/सस्थाको स्वामित्वमा रहेको सम्पूर्ण घर र जग्गाको एकीकृत रूपमा हिसाव गरी लगाइने करलाई जनाउँछ ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि घरले चर्चेको जग्गा भन्नाले घरले ओगटेको जग्गाको क्षेत्रफल र अधिकतम सो क्षेत्रफल बराबरको थप जग्गासम्म सम्झनु पर्छ ।

- च) भूमिकर(मालपोत) भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५६ बमोजिम भरतपुर महानगरपालिकाको क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति/सस्थाको स्वामित्वमा रहेको सम्पत्ति कर लाग्ने घर र जग्गा बाहेकको अन्य जग्गामा लगाइने करलाई जनाउँछ ।
- छ) “सम्पत्ति” भन्नाले कुनै व्यक्तिका नाममा महानगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेको जग्गा र त्यस्तो जग्गामा बनेको संरचनालाई जनाउँछ ।
- ज) “संरचना” भन्नाले घर, टहरा, गोदाम, सेड, ग्यारेज, पर्खालजस्ता स्थायी निर्माणलाई जनाउँछ ।
- झ) “सामुदायिक संस्था” भन्नाले महानगरपालिका क्षेत्रभित्र गठन भई महानगरपालिकामा सूचीकृत भएको समुदायमा आधारित संगठित संस्थालाई जनाउँछ ।
- ञ) “प्रमुख” भन्नाले नगर कार्यपालिकाको प्रमुखलाई जनाउँछ ।
- ट) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले महानगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा कार्य गर्न तोकिएको कर्मचारीलाई जनाउँछ ।
- ठ) “मूल्यांकन समिति” भन्नाले भूमी तथा सम्पत्ति कर प्रयोजनका लागि जग्गा तथा संरचनाको मूल्यांकन गर्न महानगरपालिकाद्वारा यस कार्यविधिको दफा (१२) बमोजिम गठित समितिलाई जनाउँछ ।
- ड) “बिजक” भन्नाले करदातालाई जानकारी दिने उद्देश्यले महानगरपालिकाले तयार गरेको सम्पत्तिको मूल्यांकन र सोमा लाग्ने करसम्बन्धी बिजकलाई जनाउँछ ।
- ढ) “करदाता” भन्नाले महानगरपालिका क्षेत्रभित्र जग्गा तथा संरचनाको स्वामित्व भएका व्यक्तिलाई जनाउँछ ।
- ण) “स्वयं विवरण दाखिला” भन्नाले करदाता आफैले आफ्नो सम्पत्तिको यथार्थ विवरण खोली निर्धारित ढाँचामा महानगरपालिकामा बुझाउने कार्यलाई जनाउँछ ।
- त) “स्थलगत सर्वेक्षण” भन्नाले महानगरपालिकाद्वारा गठित कर्मचारीको टोली वा महानगरपालिकाबाट खटाएको कुनै कर्मचारीले स्थलगत

- रूपमा छलफल समेत गरी सूचना संकलन गर्ने कार्यलाई जनाउँछ।
- थ) “टोल विकास संस्था” भन्नाले समाज परिचालन प्रक्रिया मार्फत तोकिएको भौगोलिक क्षेत्रको टोल तथा समुदायको आर्थिक, सामाजिक तथा संस्थागत विकासका लागि एक परिवार एक सदस्यको अवधारणामा आधारित भई गठन र सञ्चालन भएको र महानगरपालिकामा सूचीकृत भएको स्थानीय स्तरको संघ, संस्था र समूहलाई जनाउँछ।
- द) “निजी क्षेत्र” भन्नाले स्वीकृति प्राप्त निजी क्षेत्रका कम्पनी, फर्म, संस्था, व्यावसायिक व्यक्ति वा संगठित समूहलाई जनाउँछ।
- ध) “सरोकारवाला” भन्नाले नगर कार्यपालिकाको निर्णयले प्रत्यक्ष रूपमा प्रभाव पार्ने व्यक्ति वा संस्थालाई जनाउँछ।
- न) “सम्पत्ति धनी” भन्नाले महानगरपालिका क्षेत्रभित्र आफ्ना नाममा जग्गा तथा संरचना भएका व्यक्ति, सरकारी तथा अर्ध सरकारी निकाय वा संघसंस्थालाई जनाउँछ।
- प) “कार्यालय” भन्नाले भरतपुर महानगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालयलाई जनाउँछ।

परिच्छेद – २

सम्पत्ति कर तथा भूमीकरको दर तथा सम्पत्ति मूल्याङ्कन:

३. सम्पत्ति कर तथा भूमी करको दर :

- १) महानगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र लगाउने सम्पत्ति करको दर स्थानीय आर्थिक ऐनको अनुसूची -१(क) को ढाँचामा र भूमीकरको दर स्थानीय आर्थिक ऐनको अनुसूची २ को ढाँचामा नगर सभाले स्वीकृत गरेको मूल्याङ्कनको आधारमा स्थानीय आर्थिक ऐनमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ। साथै सम्पत्ति कर तथा भूमी कर मुल्याङ्कन गर्दा स्थानीय आर्थिक ऐनको अनुसूची १(ख) मा उल्लेखित न्यूनतम मुल्यको आधारमा गरिनेछ। यस्तो कर प्रत्येक आर्थिक बर्षको श्रावण १ गतेदेखि लागु हुनेछ।
- २) उपदफा(१)बमोजिम कर लागु गर्दा आर्थिक बर्षको शुरु महिनाको शुरु दिन बाहेक अघि वा पछि हुने गरी लगाइने छैन। तर प्राविधिक कारण विशेष परिस्थिति उत्पन्न भई आर्थिक बर्षको शुरु महिनाको शुरुको दिनमा लागु

गर्न नसक्ने भएमा सार्वजनिक सूचना जारी गरिनेछ।

- ३) सम्पत्ति कर र भूमीकर प्रयोजनका लागि जग्गाको मूल्याङ्कन दर र मालपोत कार्यालयको कायम भएको मूल्याङ्कन दर अनुसार बराबर हुनेगरी हरेक वर्ष स्थानीय आर्थिक ऐनमा परिमार्जन गर्न सकिनेछ तर करको दर ३ वर्षका लागि कायम राखिनेछ।

४. सम्पत्ति कर तथा भूमी करको मूल्याङ्कन प्रकृया :

- १) दफा १ बमोजिम कर लगाउने प्रयोजनको लागि महानगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको जग्गालाई आवश्यकता अनुसार क्षेत्र विभाजन गरी त्यस्तो क्षेत्र वा प्रत्येक वडाका बासिन्दाको भूमी तथा सम्पत्ति को विवरणको लगत कायम गरी स्थानिय आर्थिक ऐनको अनुसूची -१(ख) को ढाँचामा तयार गर्नु पर्नेछ।
- २) उपदफा (१) बमोजिमको विवरण तयार भएपछि सम्पत्ति कर तथा भूमी करको मूल्याङ्कनका लागि महानगरपालिकाले दक्ष र विशेषज्ञ समेत रहेको बढीमा ७ जनाको मूल्याङ्कन समिति गठन गर्नेछ।
- ३) उपदफा (२) बमोजिम गठित समितिको कार्याविधि तीन वर्षको हुनेछ।
- ४) मूल्याङ्कन समितिले सम्पत्ति कर तथा भूमी करको मूल्य निर्धारण गर्न निम्नानुसारका आधारहरू अवलम्बन गरिनेछ।
- क) प्रचलित बजार भाउ,
- ख) मालपोत कार्यालयको कायम भएको मूल्याङ्कन दर,
- ग) जनताको कर तिर्न सक्ने क्षमता,
- घ) कर प्रणाली समानता र न्यायमा आधारित हुने अवस्था,
- ङ) कर प्रशासन सरल पारदर्शी र मितव्ययी हुने अवस्था,
- च) नागरिकको सुविधा,
- छ) स्वेच्छिक रुपमा कर तिर्न प्रेरित हुने वातावरणाको सिर्जना,
- ज) करको आधार, करको दर र कर तिर्ने अवधिको सुनिश्चितता।
- झ) भौतिक संरचनाको मूल्य प्रचलित बजार भाउबाट कायम हुन आएको मूल्यमा हासकट्टी गर्ने,
- ञ) उपदफा ४ बमोजिम मूल्याङ्कन गर्ने प्रयोजनको लागि हासकट्टी गर्दा संरचनाको आकार, प्रकार र वनोटको आधारमा महानगरपालिकाको आर्थिक ऐनमा निर्धारण भए बमोजिम हुनेछ।

- ट) जग्गा बाहेक अन्य भौतिक संरचनाको मूल्याङ्कन दर संरचनाको आकार, प्रकार बनौट, घर र जग्गाको व्यापारिक वा आवासीय उपयोगको अवस्थाको आधारमा मूल्य निर्धारण गरिनेछ।
- ठ) भौतिक संरचनाको मूल्य निर्धारण गर्दा क्षतिग्रस्त वा भत्केको अवस्था भएमा क्षतिग्रस्त वा भत्केको भाग बराबरको मूल्य घटाउने।
- ५) उपदफा (४) बमोजिम सम्पत्ति कर तथा भूमी करको मूल्याङ्कन सिफारिस भइसकेपछि महानगरपालिकाले सम्पत्ति कर तथा भूमी करको मूल्याङ्कन दर अधिल्लो आर्थिक वर्षको असार महिना भित्र निर्धारण गरि सक्नु पर्नेछ।

५. कर असूली प्रकृया :

- १) दफा (४) बमोजिम कायम गरिएको करयोग्य सम्पत्तिको मूल्याङ्कन र सो बमोजिम लागेको सम्पत्ति कर तथा भूमी कर भुक्तानीको लागि महानगरपालिकाले विभिन्न सञ्चार माध्यमबाट सम्बन्धित करदातालाई जानकारी गराईनेछ।
- २) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त बिल अनुसारको बुझाउनु पर्ने कर सम्बन्धित करदाताले सोही आर्थिक वर्षभित्र महानगरपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ।

६. कर नलाग्ने :

- १) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि देहायको सम्पत्तिमा सम्पत्ति कर लाग्ने छैन :-
- क) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार वा स्थानीय सरकारको स्वामित्वमा रहेको घर र जग्गा,
- ख) सरकारी अस्पतालको घर र जग्गा,
- ग) गुठीको स्वामित्वमा रहेको घर र जग्गा,
- घ) सरकारी शिक्षण संस्था र अन्य सरकारी निकायको स्वामित्वमा रहेको भवन र जग्गा
- ङ) धार्मिक संस्था (मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदि) को भवन र जग्गा,
- च) खानेपानी सङ्कलनपोखरी, हवाईमैदान, विद्युत उत्पादन गृह, मसानघाट, बसपार्क, रंगशाला, उद्यान, पार्क जस्ता सार्वजनिक उपयोगका स्थलहरू,
- छ) राजदूतावास, वाणिज्य नियोग, कुटनैतिक नियोगका भवन र जग्गा।

ज) मुनाफाको उद्देश्य नराखी संचालन भएका संघ संस्थाको घर र जग्गा ।

स्पष्टीकरण:

- दफा (६) १ बमोजिम सम्पत्ति कर नलाग्ने भनी तोकिएको सम्पत्तिमा प्रचलित कानून बमोजिम भूमी तथा सम्पत्ति कर लाग्ने कुनै व्यक्ति, संघ, संस्था वा निकायले निश्चित अवधिसम्म प्रयोग गर्ने गरी कुनै संरचना निर्माण गरेमा यस्तो संरचनाको विवरण दाखिला गर्ने र भूमी तथा सम्पत्ति कर बुझाउने दायित्व सम्बन्धित निर्माणकर्ताको हुनेछ।
- सार्वजनिक निकाय वा संस्थाको स्वामित्वमा रहेको जग्गामा निर्मित संरचना वा जग्गा व्यापारिक प्रयोजनको लागि प्रयोगमा ल्याएको वा भाडामा दिएको भए त्यस्तो जग्गा वा संरचनाको मुल्याङ्कन गरी सम्पत्ति कर र मालपोत कर लिइनेछ।
- प्रचलित कानून बमोजिम नक्सापास गरी निर्माण गर्नुपर्ने तर नक्सा पास नगरी निर्माण भएका संरचनाको सम्पत्ति विवरण बुझ्दा महानगरपालिकाले नक्सापास दस्तुरबापत लाग्ने रकम बराबरको रकम लिई सम्पत्ति विवरण स्वीकार गरि सो विवरणको आधारमा घरको आकार, प्रकार एवं निर्माण मिति कायम गरी सम्पत्ति तथा भूमी कर असुली प्रयोजनका लागि त्यस्तो सम्पत्तिको मुल्यांकन गरिने छ । यो ब्यवस्था भवन निर्माण सम्बन्धि मापदण्ड पालना नभई निर्माण भएका संरचनाहरूको हकमा पनि लागु हुनेछ । तर, यसरी स्वीकार गरिएको संरचनाको विवरणको कारणले यस्ता भवन नक्सा पास भएको वा मापदण्ड पुगेको मानिने छैन ।
- कर तिर्ने दायित्व भएका कुनै सम्पत्ति धनीको जग्गामा निजको मञ्जुरनामा लिई अर्को व्यक्ति वा संस्थाले संरचना निर्माण गरेमा संरचना समेतको विवरण दाखिला गर्ने तथा कर बुझाउने दायित्व सम्बन्धित जग्गा धनीको हुनेछ तर सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गामा स्वीकृती वा अनुमति लिएर निर्माण गरिने वा निर्माण गरिएका संरचनाहरूको सम्पत्ति कर बुझाउने दायित्व सम्बन्धित निर्माण कर्ताको हुनेछ ।
- कर तिर्ने दायित्व भएका कुनै सम्पत्ति धनीको जग्गामा निजको मञ्जुरनामा लिई अर्को व्यक्ति वा संस्थाले संरचना निर्माण गरेमा संरचना समेतको विवरण दाखिला गर्ने तथा कर बुझाउने दायित्व सम्बन्धित जग्गा धनीको

हुनेछ तर उक्त जग्गा विक्री वा पारिवारिक अंशवण्डा प्रयोजनका लागि वडा कार्यालयबाट सम्पत्ति मूल्याङ्कन गर्दा दुई पक्ष बीच भएको संझौता पत्र र संरचनाको स्वामित्व खुल्ने कागजातहरूका आधारमा सम्बन्धित वडाबाट सर्जिमिन मुचुल्का गरि संरचनाको मूल्याङ्कन गर्न नपर्ने व्यहोरा खुलाई सरोकारवाला निकायलाई महानगरपालिका वा वडा कार्यालयले सिफारिस गर्न सक्नेछ।

- खोलो पहिरो लागेको जग्गाहरूको वडाबाट खोलो पहिरो लागेको भनी किटानी सिफारिस भई आएमा कार्यालयबाट जाँचबुझ गर्दा सोहि ठहरिएमा उक्त जग्गाको न्यूनतम मूल्याङ्कन सोहि वडाको बाटो नभएको सडकको मूल्याङ्कन सरह मानि मूल्याङ्कन गर्न सकिनेछ ।
- २) नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र कूटनीतिक नियोगको नाममा भएका जग्गामा भूमीकर(मालपोत) लाग्ने छैन ।

परिच्छेद – ३

सम्पत्ति कर र भूमी करको विवरण संकलन तथा अभिलेख सम्बन्धी व्यवस्था:

७. सम्पत्तिको विवरण संकलन विधि :

- १) सम्बन्धित करदाता स्वयंले सम्पत्ति विवरण भरी उपलब्ध गराएको विवरण र संलग्न प्रमाण कागजातका आधारमा प्रत्येक व्यक्तिको सम्पत्तिको पहिचान गरी लगत कायम गरिनेछ । यदि उपदफा (१) बमोजिम करदाताले विवरण उपलब्ध नगराएमा महानगरपालिकाले सम्पत्ति विवरण संकलनका लागि आफ्नै स्रोत र प्रयासबाट महानगरपालिका क्षेत्रमा रहेका प्रत्येक व्यक्तिका नाममा रहेको सम्पत्तिको पहिचान गरी सम्पत्तिको लगत तयारी तथा अद्यावधिक गर्न स्थलगत सर्वेक्षण विधि वा करदाता स्वयंले उपलब्ध गराएको विवरणका आधारमा प्रत्येक व्यक्तिका नाममा रहेको सम्पत्तिको पहिचान गर्ने विधि मध्ये कुनै एक वा मिश्रित विधि प्रयोग गरी सम्पत्ति विवरण लगत तयार गर्न सक्नेछ ।

८. स्वयं विवरण दाखिला सम्बन्धी व्यवस्था :

- १) महानगरपालिकाले नयाँ करदाताको हकमा सम्पत्ति प्राप्त भएको वर्ष र पुराना करदाताको हकमा सम्पत्ति विवरण अध्यावधिक गर्नुपर्ने भएमा प्रत्येक

वर्ष नभएमा अधिल्लो बर्ष तिरेको रसिदको आधारमा महानगरपालिका क्षेत्रभित्रका सम्पत्ति धनीहरूलाई अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा विवरण भरि स्वयं करदाताले पेश गर्नुपर्नेछ । यस्तो सूचना प्रकाशन र प्रसारण गर्दा उपलब्ध सञ्चारका माध्यमहरूलाई प्रयोगमा ल्याइनेछ ।

- २) महानगरपालिकाले सम्पत्ति कर र भूमी कर लागू गर्ने आर्थिक वर्ष सुरु हुनुअगावै उपदफा (१) बमोजिमको सूचना जारी गरी करदाताहरूबाट सम्पत्ति विवरण दाखिला गर्ने म्याद दिनु पर्नेछ ।
- ३) महानगरपालिकाले उपदफा (१) र (२) बमोजिमको सूचना जारी गर्दा पहिलो पटक करदाताहरूलाई विवरण दाखिला गर्न पैंतीस (३५) दिनको म्याद दिनेछ । उक्त म्यादभित्र विवरण दाखिला हुन नसकी म्याद बढाउन आवश्यक ठानेमा पटकपटक गरी बढीमा तीन महिना सम्म म्याद बढाउन सक्नेछ ।
- ४) महानगरपालिकाले उपदफा (३) बमोजिम सम्पत्तिको विवरण दाखिला गर्न आह्वान गरेको समयावधि भित्र अनुसूची ३ बमोजिमको फाराममा आ-आफ्नो जग्गा तथा संरचनाको सत्य तथ्य विवरणभरी महानगरपालिकामा पेश गर्नु सम्बन्धित सम्पत्ति धनीको कर्तव्य हुनेछ ।
- ५) सम्पत्ति धनीहरूलाई विवरण फाराम भर्न सहयोग गर्नका लागि महानगरपालिकाले आवश्यकता अनुसारस्थानीय संघसंस्था, सामुदायिक संस्था, टोल विकास संगठन तथा स्वयंसेवकहरूलाई परिचालन गर्न सक्नेछ ।
- ६) उपदफा (५) बमोजिमका संघ, संस्था, संगठन तथा स्वयंसेवकहरू परिचालन गर्दा सम्पत्ति कर र भूमी कर सम्बन्धी अभिमुखीकरण गर्नु पर्नेछ ।
- ७) कुनै करदाताले सम्पत्तिको विवरण दाखिला गरेपछि जग्गाको स्वामित्वमा परिवर्तन वा संरचना निर्माणका कारणले सम्पत्ति थपघट भएमा प्राप्त गर्नेले वा निर्माण गर्नेले सोको प्रमाण सहितको विवरण पैंतीस (३५) दिनभित्र महानगरपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ ।
- ८) सम्पत्तिको विवरण सम्पत्ति धनी स्वयंले महानगरपालिकामा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- ९) उपदफा (८) बमोजिम सम्पत्ति धनी स्वयं उपस्थित भई विवरण दाखिला गर्न नसकेमा सगोलको परिवारका कानून बमोजिम उमेर पुगेका कुनै सदस्यले वा सम्पत्ति धनीको वारेसनामा प्राप्त व्यक्तिले दाखिला गर्न

सक्नेछन् । परिवारका अन्य सदस्य नभएका नाबालक तथा अशक्तका हकमा वडा समितिको सिफारिश सहित निजको संरक्षकले सम्पत्ति विवरण बुझाउन सक्नेछ ।

- १०) संयुक्त स्वामित्वमा रहेको सम्पत्तिको विवरण सम्पत्ति धनीहरूले संयुक्त रूपमा वा सोमध्ये कुनै एक जनाले दाखिला गर्न सक्नेछ ।
- ११) कुनै करदाताले उपदफा (३) को समयावधिभित्र सम्पत्ति विवरण फाराम दाखिला गर्दा झुट्टा विवरण दाखिला गरेमा महानगरपालिकाले सेवा सुविधा रोक्का गर्ने र निर्णयानुसार जरिवाना रकम लिन सक्नेछ ।
९. **सम्पत्ति कर र भूमी करको विवरण दाखिला सम्बन्धी व्यवस्था :**

- १) करदाताहरूले विवरण दाखिला गर्दा देहाय बमोजिमका कागजातहरू संलग्न गरी पेश गर्नु पर्नेछ ।
- क) भूमी तथा सम्पत्ति कर लागू हुनुभन्दा अघिल्लो आर्थिक वर्षसम्मको मालपोत वा भूमिकर तिरेको निस्सा वा महानगरपालिकाको प्रमाणित विवरण ।
- ख) जग्गा धनी प्रमाणपुर्जाको प्रतिलिपि वा जग्गाको स्वामित्व र क्षेत्रफल खुलेको प्रमाण कागजात ।
- ग) नक्सा पासको प्रमाणपत्र वा निर्माण सम्पन्न भएको घरको क्षेत्रफल समेत खुल्ने प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- घ) सरकारी वा सार्वजनिक निकायको नाममा कायम रहेको तर ब्यवसायिक वा ब्यापारीक प्रयोजनमा प्रयोग भएको जग्गा र उक्त जग्गामा बनेको संरचनाको विवरण सरोकारवाला निकायलाई पेश गर्न लगाई मुल्याङ्कन गरि सम्पत्ति तथा भूमिकर असुल गरिनेछ ।

१०. **सम्पत्तिको अभिलेख सम्बन्धी व्यवस्था :**

- १) महानगरपालिकाले वडागत रूपमा करदाताको लगत खडा गरी प्रत्येक सम्पत्ति धनीको सम्पत्तिको छुट्टाछुट्टै विवरण खुल्ने गरी डिजिटल लगतमा वा अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा सम्पत्ति को अभिलेख राख्नु पर्नेछ ।
- २) सम्पत्ति विवरण अभिलेखलाई पुष्टी गर्ने कागजातहरू संकलन गरी व्यवस्थित रूपले फाईलिङ्ग वा डाउनलोड गरी अद्यावधिक राख्नु पर्दछ ।
- ३) सम्पत्ति कर र भूमी कर को लगत किताब कम्तीमा तीन वर्षका लागि हुने गरी तयार गर्नु पर्नेछ । यस्तो लगत किताबमा करदाताले दफा ८ को उपदफा

- (७) बमोजिम पेस गरेको विवरणका आधारमा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ ।
- ४) उपदफा (३) अनुसार सम्पत्ति विवरण अद्यावधिक गर्दा अनुसूची-४ बमोजिमको दाखिला रिपोर्ट भरी सोका आधारमा वा मालपोत कार्यालय र नापी कार्यालय सँग सूचना प्रविधिको माध्यमबाट लिंक गराई जग्गा दिनेको खाताबाट सम्पत्ति घटाई तथा जग्गा लिनेको खातामा सम्पत्ति बढाई अद्यावधिक गर्न सक्नेछ ।
- ५) महानगरपालिकाले करदाताले पेस गरेका विवरणहरूस्थलगत निरीक्षण वा सम्बन्धित निकायबाट सूचना प्राप्त गरी अद्यावधिक गर्न सक्नेछ ।
- ६) महानगरपालिकाले सम्पत्ति कर तथा भूमी कर व्यवस्थापन गर्न बिध्युतीय प्रविधि प्रयोग गर्न सक्नेछ।

परिच्छेद - ४

सम्पत्ति तथा भूमीको मूल्यांकन सम्बन्धी व्यवस्था

११. सम्पत्तिको मूल्यांकन विधि :

- १) महानगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै एक व्यक्तिका नाममा विभिन्न स्थानमा रहेका सम्पत्तिहरूलाई अलग-अलग मूल्यांकन गरी कर लगाइने छ ।
- २) संयुक्त स्वामित्वमा रहेको सम्पत्तिलाई एक व्यक्ति सरह मानी सोहीबमोजिम करदाता कायम गरिनेछ । संयुक्त स्वामित्वको सम्पत्ति सोही व्यक्तिको अन्य सम्पत्तिमा जोडिने छैन । जग्गा एकल व्यक्तिको नाममा रहेको र मञ्जुरीनामा पत्रको आधारमा घर संयुक्त नाममा नक्सापास इजाजत लिएको खण्डमा प्राविधिकबाट घरको क्षेत्रफल छुट्याई सोही बमोजिम मुल्याङ्कन गरी छुट्टाछुट्टै करदाता कायम गरिनेछ ।
- ३) सम्पत्ति तथा भूमी कर प्रयोजनका लागि महानगरपालिकाले गरेको मूल्यांकन चालु बर्षको आर्थिक ऐनमा उल्लेखित दर बमोजिम मुल्याङ्कन गरिनेछ ।
- ४) सम्पत्ति धनीले पहिलोपटक पेस गरेको सम्पत्ति विवरण थपघट भएमा वा दफा १३ को उपदफा (३) बमोजिम करदाताको सम्पत्तिको मूल्यांकन दर संशोधन भएमा त्यस्तो सम्पत्तिको पुनः मूल्यांकन गरिनेछ ।
- ५) प्रत्येक आर्थिक वर्षको श्रावण १ गतेका दिन करदाताका नाममा कायम रहेको सम्पत्तिको मूल्यांकन गरी कर असुल गरिनेछ ।

- ६) सम्पत्तिको मूल्यांकन प्रयोजनको लागि जग्गाधनी प्रमाणपुर्जाका आधारमा जग्गाको स्वामित्व तथा क्षेत्रफल कायम गरिनेछ ।
- ७) संरचनाको मूल्यांकन प्रयोजनका लागि नक्सापास भएका संरचनाको हकमा नक्सापास प्रमाणपत्र र निर्माण सम्पन्न प्रमाणपत्रलाई मुख्य आधारका रूपमा लिइनेछ। नक्सापास नभएको संरचनाको मूल्याङ्कन गर्दा प्राविधिकबाट स्थलगत निरीक्षण गरि संरचनाको आकार, प्रकार, वनौट, किसिम र संरचनाको क्षेत्रफल यकिन गरि नक्सा पास नभएतापनि नक्सा पास भए सरह मानी मूल्याङ्कन गरि सम्पत्ति कर असुल गरिनेछ । तर सम्पत्तीकर प्रयोजनका लागि त्यस्ता संरचनाको मूल्याङ्कन भएको आधारमा नक्सापास भएको मानिने छैन । बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मापदण्ड तथा प्रचलित कानून बमोजिम मापदण्ड नपुग भएको कारण वा सम्बन्धीत धनिको इच्छा बमोजिम घर संरचना भत्काइएमा सम्बन्धित धनिले दिएको निवेदन र प्राविधिकको स्थलगत निरीक्षण सिफारिसको आधारमा सम्पत्तिकरमा संरचनाको अभिलेख हटाउन सकिनेछ ।
- ८) सम्पत्ति कर प्रयोजनका लागि संरचनाको मुल्याङ्कन गर्दा प्रथम तला सम्म निर्माण हुने भवनको हकमा नक्सापास भएको मितिले एक बर्ष भित्र र दोस्रो तला वा सो भन्दा धेरै तला संख्या भएका भवनको हकमा नक्सापास भएको मितिले २ (दुई) बर्ष सम्म भवन निर्माण गर्न लाग्ने समय मानि सोहि बमोजिम संरचनाको मूल्याङ्कन गरिनेछ तर निर्माण गर्नका लागि तोकिएको समय भन्दा अगाडिको मितिमा निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्र लिएको भए निर्माण सम्पन्न प्रमाण पत्रलाई आधार मानि संरचनाको मूल्याङ्कन गरिनेछ । भवन निर्माणको लागि तोकिएको समय भित्र कुनै कारणले भवन निर्माण हुन नसकेमा सम्बन्धित शाखाको सिफारिसका आधारमा गरिनेछ।
- ९) सम्पत्ति कर प्रयोजनका लागि महानगरपालिकाको शहरिकेन्द्र नारायणगढ र भरतपुर बाहेकका क्षेत्रहरूमा एउटै कित्ताको जग्गाको मोहडामा बाटो र धेरै लामो पिछाड रहेको हकमा १ विगाहा बराबर ६ कठ्ठा मोहडा र बाँकी जग्गालाई पिछाड मानि सोहि आधारमा मुल्याङ्कन गरिनेछ । तर शहरिकेन्द्र नारायणगढ र भरतपुरमा रहेको जग्गाहरूको हकमा बाटोले छोएको जग्गा र सो भन्दा पछाडीको जग्गा भएतापनि व्यवसायिक प्रयोजनका लागि वा आवास

प्रयोजनका लागि संरचना बनाइएको भएमा सो संरचनाले ओगटेको जग्गा ६ कठ्ठा भन्दा बढि भएपनि सम्पूर्ण जग्गालाई एउटै प्लट मानी मूल्यांकन गरीनेछ ।

स्पष्टीकरण: सम्पत्तिकर र भूमी कर प्रयोजनका लागि शहरि केन्द्र नारायगढका वडाहरु भन्नाले वडा नं १ को रामनगर , ठिमुरा र देवघाट बाहेकको पुरै भाग, वडा नं २,३, वडा नं ४ को नक्सा सिट नं साविक नारायणगढ भएको पुरै भागलाई बुझिनेछ । शहरिकेन्द्र भरतपुरका वडाहरु भन्नाले वडा न ७,८,९,१०,११,१२ लाई बुझिनेछ। अन्य वडाहरुको हकमा सम्बन्धित वडाको व्यापारिक केन्द्र रहेको क्षेत्रलाई व्यापारिक क्षेत्र र अन्य बाँकि क्षेत्रलाई आवासिय तथा कृषि क्षेत्र बुझिनेछ।

- १०) उपदफा ९ बमोजिमको जग्गाको मुल्याङ्कन प्रा.लि., व्यवसायिक फर्म र संस्थाहरुको जग्गाको हकमा लागुहुने छैन। जग्गाको मोहडामा जुन बाटोले छोएको छ सोहि बमोजिम जग्गाको मुल्याङ्कन गरि सम्पत्तिकर असुल गर्न बाधा पर्ने छैन ।

१२. मूल्यांकन समितिसम्बन्धी व्यवस्था :

- १) महानगरपालिकाले सम्पत्ति तथा भूमी करको मूल्यांकन आधार तयार गरी सिफारिस गर्न र मूल्यांकन सम्बन्धी समस्या समाधान गर्नका लागि रायसुझाव पेश गर्न देहाय बमोजिमको सम्पत्ति तथा भूमी कर मूल्यांकन समिति गठन गर्नेछ :-

- १) उपप्रमुख - संयोजक
- २) नगर कार्यापालिकाले तोकेको वडा अध्यक्ष १ जना - सदस्य
- ३) नगर कार्यापालिकाले तोकेको न.स.स (महिला) १ जना - सदस्य
- ४) नगर कार्यापालिकाले तोकेको ईन्जिनियर वा प्राविधिक - सदस्य
- ५) नगर कार्यापालिकाले तोकेको घर जग्गा सम्बन्धी विज्ञ १ जना - सदस्य
- ६) राजश्व महाशाखा प्रमुख - सदस्य
- ७) कर अधिकृत - सदस्य सचिव

स्पष्टीकरण: घरजग्गा मूल्याङ्कन समितिले स्थानीय तहको कुनै पदाधिकारी वा अधिकृत वा अन्य कुनै विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

- २) मूल्यांकन समितिको बैठक आबस्यकता बमोजिम कम्तिमा महिनामा

एकपटक बस्नु पर्नेछ । समितिको सदस्यले नगरकार्यपालिका सदस्यले पाएसरह बैठक भत्ता पाउनेछ ।

- ३) मूल्यांकन समितिको काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी देहाय बमोजिम हुनेछ :-
- क) महानगरपालिका क्षेत्रभित्रका जग्गाको क्षेत्र विभाजन गरी स्थानीय आर्थिक ऐनको अनुसूची- १(ख) बमोजिमको ढाँचामा न्यूनतम मूल्यांकन दर सिफारिस गर्ने । यसरी मूल्यांकन सिफारिस गर्दा सडकले छोएको जग्गाको अधिकतम लम्वाईको सिमा समेत खोल्नु पर्नेछ ।
- ख) संरचनाका हकमा सोको आकार, प्रकार, बनोट, रहेको स्थान, प्रयोग र लाभलाई समेत विचार गरी स्थानीय आर्थिक ऐनको अनुसूची-१ (ग) बमोजिमको ढाँचामा मूल्यांकन दर सिफारिस गर्ने ।
- ग) जग्गा तथा संरचनाको मूल्यांकन दर सिफारिस गर्ने प्रयोजनका लागि स्थलगत अध्ययन, छलफल तथा परामर्श गोष्ठीको आयोजना गर्ने । छलफल एवं परामर्शका लागि आवश्यकता अनुसार स्थानीय संघसंस्था तथा टोल विकास संस्थाका प्रतिनिधिलाई समेत आमन्त्रण गर्ने ।
- घ) मूल्यांकन सम्बन्धमा प्राप्त गुनासा तथा उजुरीहरूमा रायसहित निर्णयका लागि महानगरपालिका समक्ष सिफारिस सहित पेश गर्ने ।
- ङ) भूमी तथा सम्पत्ति कर व्यवस्थापनका लागि महानगरपालिकाले तोकिदिए बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।
- च) मूल्यांकन समितिले सम्पत्ति मूल्यांकन गर्दा मालपोत कार्यालयको मुल्याङ्कन दर, जनताको तिर्न सक्ने क्षमता र प्रचलित बजार मूल्यलाई आधार बनाउने।
- छ) करदाताले पेश गरेको जग्गाको मूल्यांकन अस्वभाविक रुपमा बढी पाइएमा छानविन गरी मूल्यांकन गर्ने ।
- ४) मूल्यांकन समितिले रायसुझाव तथा सरसल्लाहका लागि आवश्यक ठानेका वडा अध्यक्ष तथा अन्य व्यक्तिलाई मूल्यांकन समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ । यस्ता आमन्त्रित सदस्यले मूल्यांकन समितिका सदस्यले पाएसरह सुविधा पाउने छन् ।

१३. करदाताको सम्पत्तिको मूल्यांकन :

- १) प्रत्येक करदाताको सम्पत्तिको मूल्यांकन अनुसूची - ५ बमोजिमको

मूल्यांकन फारामको ढाँचामा पेश गरेको विवरण रुजु गरि सम्बन्धित शाखाका कर्मचारीले सफ्टवेयर वा तोकिएको विधि प्रयोग गरी सम्पत्तिको मूल्यांकन गर्नेछन ।

- २) जग्गाको मूल्यांकन गर्दा आर्थिक ऐनमा तोकिएको दररेटका आधारमा गरिनेछ । तर, कुनै करदाताले आर्थिक ऐनमा तोकिएको भन्दा बढि अस्वभाविक मूल्य स्वयं घोषणा गरि जग्गाको मुल्याङ्कन गराउन चाहेमा वा चलन चल्तीको मूल्य भन्दा बढी घोषणा गरी सम्पत्तिकर तिर्न खोजेमा जग्गाको मुल्याङ्कन गर्न बाध्य हुने छैन ।
- ३) संरचनाको मूल्यांकन प्रयोजनका लागि हास कट्टी गर्दा आर्थिक ऐनमा निर्धारण भए बमोजिम गरिनेछ ।
- ४) विगतको बक्यौता बाँकी छ भने सोहि अनुसारको नै मुल्याङ्कन गरि असुल गरिनेछ ।
- ५) एउटै कित्ताको जग्गामा पिच, ग्राभेल, कच्ची लगायत धेरै प्रकृतिको बाटो भएको जग्गाको हकमा पिच बाटोको र अन्यको हकमा जुन मोहडा बाटो प्रयोग हुन्छ सोहि बाटोको मूल्य अनुसार जग्गाको मूल्य कायम गरिनेछ ।
- ६) कुलो नहर आदी रहेको स्थानमा कुलो तथा नहरको अगाडी वा दाँया बाँयाको बाटो जुन प्रकृतिको छ सोहि बाटोले छोएको जग्गा मानि सोहि बमोजिम मुल्याङ्कन समितिको सिफारिसमा मुल्याङ्कन गरिनेछ।
- ७) बाटो नक्सामा नकाटिएको वा नदेखिएको भएमा फिल्डमा जुन प्रकृतीको बाटो छ सोहि बाटोले छोएको जग्गा मानि मुल्याङ्कन गरिनेछ ।

१४. विवरण पेस नगर्ने करदाताको सम्पत्तिको मूल्यांकन सम्बन्धी व्यवस्था :

- १) कुनै करदाताले आफ्नो सम्पत्तिको विवरण दाखिला नगरेमा महानगरपालिकाले त्यस्ता व्यक्तिलाई विवरण दाखिला गर्न लिखित आदेश वा सूचना दिन सक्नेछ । त्यस्तो आदेश वा सूचनाको जानकारी पत्रपत्रिका, इमेल वा फ्याक्समार्फत पनि जारी गर्न सकिनेछ । यस्तो आदेश पाएको वा सूचना जारी भएको मितिले वाटोको म्याद वाहेक ३० दिनभित्र आफ्नो सम्पत्तिको विवरण दाखिला गर्नुपर्ने दायित्व सम्बन्धित करदाताको हुनेछ ।
- २) उपदफा (१) बमोजिम सम्पत्तिको विवरण दाखिला गर्न दिएको समयवाधिभित्र सम्पत्तिको विवरण दाखिला नगरेमा प्रमुख प्रशासकीय

अधिकृत वा तोकिएको कर्मचारीले स्थलगत रूपमा बुझी अनुमानित कर तोक्री विवरण बुझाउन लिखित आदेश दिन सक्नेछ ।

तर, मूल्यांकन समिति कार्यरत रहेको अवस्थामा भने यस बुँदा बमोजिमको कार्य मूल्यांकन समितिले गर्नेछ ।

- ३) उपदफा (२) बमोजिमको आदेश पाएको मितिले पैंतीस (३५) दिनभित्र यथार्थ विवरण पेश गरी जरिवानाका साथै कर रकम चुक्ता गर्ने दायित्व सम्बन्धित करदाताको हुने छ ।
- ४) उपदफा (२) बमोजिमको आदेश पाएको मितिभित्र पनि करदाताले विवरण बुझाई कर दाखिला नगरेमा महानगरपालिकाले निजको नाममा रहेको चलअचल सम्पत्ति रोक्का राखी सेवा वन्द गर्ने वा अन्य कुनै तरिकाले कर असुल गर्न सक्नेछ ।
- ५) उपदफा (४) बमोजिम कर असुल गर्दा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले लागेको सम्पूर्ण खर्चसमेत सम्बन्धित करदाताबाट असुलउपर गर्न सक्नेछ । यस्तो खर्च निजले तिर्नुपर्ने कर रकमको दोब्बरभन्दा बढी हुनेछैन ।
- ६) महानगरपालिका क्षेत्र भित्र एउटै व्यक्तिको नाममा दर्ता कायम रहेको सम्पूर्ण जग्गा तथा भवनको संयुक्त रूपमा मुल्याङ्कन गरि एउटा करदातालाई एउटा मात्र करदाता नम्बर कायम गरि सम्पत्ति कर र भूमी कर असुल गरिनेछ । कुनै पनि करदाताले बैंक वा वित्तिय संस्थामा धितोवापत राखेको सम्पत्तिको बैंकले भूमी तथा सम्पत्ति कर चुक्ता गर्न चाहेमा बैंकको अनुरोधमा त्यस्तो धितो जग्गाको मात्र मूल्यांकन गरी भूमी तथा सम्पत्ति कर असूल गरिनेछैन ।

परिच्छेद – ५

सम्पत्ति तथा भूमी करको दररेट निर्धारण तथा बिलिङ सम्बन्धी व्यवस्था

१५. सम्पत्ति कर र भूमी करको दररेट तथा अन्य शुल्क निर्धारण :

- १) महानगरपालिकाको स्थानीय आर्थिक ऐन बमोजिम सभाले भूमी तथा सम्पत्ति करको स्ल्याब तथा दर निर्धारण गर्ने छ ।
- २) महानगरपालिकाले सभाको निर्णय बमोजिम नगरबासीहरूलाई फोहोरमैला व्यवस्थापन, सरसफाइ, सडकबत्ती, ढल निकास जस्ता आफूले उपलब्ध गराउने सेवासुविधाका निम्ति लगाउने कर समेत भूमी तथा सम्पत्ति कर

लिँदाको बखत दस्तुर थप गरी एउटै बिजकबाट लिने ब्यवस्था मिलाउन सक्नेछ ।

- ३) उपदफा (२) बमोजिम थप सेवासुविधाको निम्ति लगाइएको थप शुल्क वा दस्तुरबापत उठेको रकमको अलग हिसाब राखी महानगरपालिकाको निर्णयानुसार खर्च गर्नु पर्नेछ । उक्त सेवा उपलब्ध गराएबापत अन्य कुनै तरिकाबाट वा अन्य कुनै निकायले पुनः शुल्क वा दस्तुर लिन पाउने छैन ।

१६. कर बिलिड :

- १) सम्पत्तिको मूल्यांकन तथा कर निर्धारण भइसकेपछि अनुसूची -६ बमोजिम ढाँचामा भूमी तथा सम्पत्ति करको बिजक तयार गरी करदातालाई उपलब्ध गराउनु पर्दछ ।
- २) भूमी तथा सम्पत्ति कर बिजकको पहिलो प्रति सम्बन्धित करदातालाई उपलब्ध गराई दोस्रो प्रति सम्बन्धित करदाताको फाइलमा राख्नु पर्नेछ ।
- ३) भूमी तथा सम्पत्ति करको बिजक महानगरपालिकाले सम्बन्धित करदातालाई जानकारी गराउन पत्राचार, इमेल, एसएमएस आदिको माध्यमबाट करदाताहरूलाई दिन सकिनेछ ।
- ४) भूमी तथा सम्पत्ति करको बिजक करदातालाई बुझाउन महानगरपालिकाले आपसी सम्झौताका आधारमा कुनै सामुदायिक संघसंस्था, टोल विकास संगठन वा निजी क्षेत्रलाई परिचालन गर्न सक्नेछ ।
- ५) महानगरपालिकाबाट भूमी तथा सम्पत्ति करको बिजक तयार भइसकेको अवस्थामा करदाताले कर बुझाउन चाहेमा तत्कालै बिजक तयार गरी असुल गर्नु पर्नेछ ।
- ६) महानगरपालिकाले जारी गरेको बिजक उपर कसैलाई चित्त नबुझेमा अनुसूची-७ को ढाँचामा महानगरपालिका प्रमुखसमक्ष उजुरी दिन सक्नेछन् । यसरी पर्न आएको निवेदन प्रमुखले जाँचबुझ गर्न लगाई एक महिना भित्र निर्णयका लागि महानगरपालिकामा पेस गर्न लगाउनु पर्नेछ र महानगरपालिकाले गरेको निर्णय नै अन्तिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ६

सम्पत्ति कर तथा भूमी कर असुली सम्बन्धी व्यवस्था

१७. सम्पत्ति कर र भूमी कर असुली :

१) महानगरपालिकाले भूमी तथा सम्पत्ति कर संकलनका लागि महानगरपालिकाको राजस्व व्यवस्थापन महाशाखा अन्तर्गत सम्पत्तिकर शाखा गठन गरी कार्य गर्नेछ। भूमी कर तथा सम्पत्ति कर सम्बन्धी सम्पूर्ण अभिलेखहरू उक्त शाखा प्रमुखको जिम्मामा रहनेछ।

२) भूमी तथा सम्पत्ति करको संकलन अनुसूची - ८ बमोजिमको नगदी रसिद बाट हुनेछ। नगदी रसिदको पहिलो प्रति सम्बन्धित करदाताको फाइलमा राखी दोस्रो प्रति सम्बन्धित करदातालाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

तर भूमी तथा सम्पत्ति कर करदाताले अनलाइन भुक्तानी प्रणाली मार्फत नेपाल राष्ट्र बैंकबाट भुक्तानी सेवा प्रदायकको अनुमति प्राप्त संस्थाहरू इ-सेवा, खल्ली, कनेक्ट आइ पि एस लगायतका संस्थाहरूको वालेट(APPS) र QR Code सेवाको प्रयोग गरि कर तिर्न सकिनेछ। अनलाइन भुक्तानी प्रणाली मार्फत कर तिर्ने करदाताले नगदी रसिद स्वयं व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ।

३) भूमी तथा सम्पत्ति कर असुली रकमको दैनिक विवरण अनुसूची - ९ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी सोको भोलिपल्ट बैंक दाखिला गर्नु पर्नेछ। बैंक भौचर र विवरण आर्थिक प्रशासन शाखामा बुझाउनु सम्बन्धित शाखा प्रमुखको कर्तव्य हुनेछ।

४) दफा ६ को उपदफा (१) बमोजिम भूमी तथा सम्पत्ति कर नलाग्ने भनी तोकिएका सम्पत्तिका हकमा महानगरपालिकाले सम्पत्तिको मूल्यांकन गरी कर नलाग्ने व्यहोरा जनाई नगदी रसिदको सट्टा सिफारिस उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

तर, दफा १५ को उपदफा (३) बमोजिम लगाइएको सेवाशुल्क तथा दस्तुर बुझाउनु सम्बन्धित सेवाग्राहीको कर्तव्य हुनेछ।

५) करदाताहरूले महानगरपालिकामा सम्पत्तिको विवरण दाखिला नगरेको वा महानगरपालिकाले सम्पत्ति पहिचान गर्न नसकेका कारणले कुनै करदाता कर तिर्ने दायित्वबाट मुक्तहुने छैनन्।

- ६) महानगरपालिकाले आर्थिक वर्षको श्रावण १ गतेबाट भूमी कर र सम्पत्ति कर बुझिलिन नसक्ने अवस्था उत्पन्न भई केही दिन ढीला हुन गएमा निश्चित अवधिसम्मका लागि भूमी तथा सम्पत्ति कर धरौटी लिई फुकुवापत्र दिन सकिनेछ।
- ७) करदाताले अग्रिम रुपमा भूमी तथा सम्पत्ति कर बुझाउन चाहेमा महानगरपालिकाले लाग्ने करको अनुमान गरी अग्रिम रुपमा रकम बुझ्न सक्नेछ। महानगरपालिकाले यसरी बुझेको रकमलाई धरौटीको रुपमा राखि प्रत्येक वर्ष कर रकममा मिलान गर्नेछ।
- ८) करदाताले बक्यौता रकममध्ये केही रकम बुझाउन चाहेमा महानगरपालिकाले अधिल्ला वर्षहरुको क्रमशः रकम बुझिलिन सक्नेछ। तर यसरी बक्यौता असुल गर्दा अधिल्लो वर्षको वाँकी राखि चालु आर्थिक वर्षको कर रकम बुझ्न पाइने छैन। बुझेको पाईएमा महानगरपालिकालाई भएको नोकसानी सम्बन्धित कर्मचारीवाट असुल उपर गरिनेछ। कम्प्यूटर प्रणालिबाट राजस्व सफ्टवेयर प्रयोग गरि बक्यौता असुल गर्दा विकसित प्रणालिले आम्सिक रुपमा बक्यौता असुल गर्न नमिलेमा बक्यौता र चालु रकम एकमुष्ट असुल गर्न बाधापर्ने छैन।

परिच्छेद - ७

पुरस्कार, छुट, मिनाहा तथा दण्ड जरिबाना सम्बन्धी व्यवस्था

१८. विवरण दाखिला नगरेमा जरिबाना हुने :

- १) महानगरपालिकाको चालु आर्थिक बर्षको लागि पारित भएको आर्थिक ऐनले तोके बमोजिम हुने छ।
- २) कुनै जग्गा धनिले जग्गाको विवरण दाखिला नगरेको, सडकले छोएको सम्बन्धी विवरण सहि नदिएको, एउटै व्यक्तिको सम्पत्तिको दुई पटक सम्पत्ति विवरण दाखिला गरेको, सक्कल कागजातलाई केरमेट गरी अन्यथा गरेको, संरचनाको पूरा तल्लाको संख्या उल्लेख नगरेको, एक तल्लाको क्षेत्रफलमा पन्ध्र प्रतिशतभन्दा बढी फरक पारेको, संरचनाको प्रकार तथा बनोटको किसिम फरक पारेको र संरचनाको प्रयोग सम्बन्धमा गलत विवरण दाखिला गरेको पाइएमा सोलाई झुठ्ठा विवरण दाखिला गरेको मानी निजको

सम्पत्ति कर रोक्का राखि उपदफा (१) बमोजिम पुनः कर निर्धारण गरी सोही बमोजिम जरिबानासमेत असुलउपर गरिनेछ ।

- ३) कुनै सम्पत्ति धनीले झुठ्ठा विवरण दाखिला गरेको भनी महानगरपालिकामा उजुरी प्राप्त भएमा सो उजुरीउपर ३५ दिनभित्र जाँचबुझ गर्नु पर्नेछ ।
- ४) उपदफा (३) बमोजिमको उजुरी सही ठहरिएमा उजुरी दिने व्यक्ति, संगठन वा संस्थालाई महानगरपालिकाको चालु आर्थिक बर्षको लागि पारित भएको आर्थिक ऐनले तोके बमोजिम पुरस्कार दिई सोको अभिलेख गोप्य राखिनेछ ।

१९. कर छूट तथा जरिबानासम्बन्धी व्यवस्था :

- १) महानगरपालिका क्षेत्रभित्रका सम्पत्ति धनीले प्रत्येक वर्षको भूमी तथा सम्पत्ति कर सोही आर्थिक वर्षभित्र भुक्तानी गरिसक्नु पर्नेछ ।
- २) प्रत्येक आर्थिक वर्षमा बुझाउनुपर्ने भूमी तथा सम्पत्ति कर सोही आर्थिक वर्षको पौष मसान्तभित्र बुझाएमा लाग्ने कर रकममा महानगरपालिकाको चालु आर्थिक बर्षको लागि पारित भएको आर्थिक ऐनले तोके बमोजिम छूट दिइनेछ ।
- ३) बक्यौता कर भुक्तानी गर्दा महानगरपालिकाको चालु आर्थिक बर्षको लागि पारित भएको आर्थिक ऐनले तोके बमोजिम जरिबाना लाग्नेछ ।
- ४) पाँच वर्षसम्म भूमी तथा सम्पत्ति कर भुक्तानी नगर्ने करदाताका नाममा रहेको घरजग्गा रजिस्ट्रेसन रोक्का राख्ने कारबाही गरिनेछ ।
- ५) घरजग्गा रोक्का राखेको दस वर्षसम्म पनि करदाताले कर चुक्ता नगरेमा सम्बन्धित करदाताको सम्पत्ति प्रचलित कानूनबमोजिम लिलामबिक्री गरी कर तथा जरिबाना असुलउपर गर्न सकिनेछ ।
- ६) पाँच वर्षभन्दा बढी समयको भूमी तथा सम्पत्ति कर बक्यौता राख्ने करदातालाई महानगरपालिकाले उपलब्ध गराउँदै आएको आकस्मिक बाहेकका अन्य सेवा र सुविधा रोक्का राख्न सक्नेछ ।
- ७) राजस्व शाखाबाट भूमी तथा सम्पत्ति कर समेतका अन्य कर चुक्ता भएको प्रमाण पेस नगरेसम्म महानगरपालिकाबाट नयाँ सेवा तथा सुविधाहरू उपलब्ध गराइने छैन ।
- ८) यो कायविधि बमोजिम निर्धारण भएका कर तथा जरिबाना महानगरपालिकाको कुनै पनि निर्णयबाट छूट वा मिनाहा दिन पाइने छैन । यो दफा विपरीत महानगरपालिकाको कुनै समिति, पदाधिकारी वा कर्मचारीले

मिनाहा दिएको खण्डमा मिनाहा दिएको रकम मिन्हा दिने पदाधिकारीबाट असुल उपर गरिनेछ ।

तर, कुनै करदाताको सम्पत्ति भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी जस्ता प्राकृतिक प्रकोपका कारण क्षति भएमा प्राप्त निवेदनका आधारमा जाँचबुझ गरी प्रमाणित भएमा क्षति बराबरको सम्पत्तिमा लाग्ने कर नगर कार्यपालिकाले मापदण्ड बनाई मिन्हा दिन सक्नेछ । यसरी मिन्हा दिएको विवरण सात दिनभित्र सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

- ९) भूमी तथा सम्पत्ति कर चुक्ता भइसकेको कुनै सम्पत्तिमा सोही आर्थिक वर्षमा पुनः कर लाग्ने छैन ।
- १०) भूमी तथा सम्पत्ति कर लागू हुनुपूर्व उक्त सम्पत्तिमा लाग्ने भुमिकर, मालपोत तथा घरजग्गा कर बुझाउने दायित्व सम्बन्धित करदाताको हुनेछ ।
- ११) भूमी तथा सम्पत्ति कर लागू हुनुभन्दा अघिका आर्थिक वर्षको स्थानीय तहले निर्धारण गरेको भुमिकर, मालपोत घरजग्गा कर चुक्ता नभएसम्म महानगरपालिकाले भूमी तथा सम्पत्ति कर बुझिलिने छैन ।
- १२) कृषि योग्य जमिनहरुलाई कृषिमा प्रयोग नल्याई वाँझो राखेमा त्यस्ता करदातालाई आर्थिक ऐन अनुसार थप शुल्क लिन सक्नेछ ।

परिच्छेद- ८

विविध

२०. परामर्शदाता नियुक्त गर्नसक्ने :

- १) भूमी तथा सम्पत्ति करको मूल्यांकन गरी बिजक तयार गर्ने काम मौजुदा कर्मचारीबाट निर्धारित समयमा सम्पन्न गर्न नसकिने भएमा महानगरपालिकाले समय, लागत र कार्य क्षेत्र तोकी छोटो अवधिका लागि परामर्शदाता नियुक्त गरी कार्य गर्न सक्नेछ ।

२१. कर्मचारीलाई अतिरिक्त समय कार्य गराए बापत सुविधा दिनसक्ने :

- १) भूमी तथा सम्पत्ति करको मूल्यांकन गरी बिजक तयार गर्ने काम निर्धारित समयमा कार्यालय समयभित्र सम्पन्न गर्न मौजुदा कर्मचारीलाई अतिरिक्त समय कार्य गराउन सकिनेछ ।
- २) उपदफा (१) बमोजिम काम गरेबापत कर्मचारीहरुलाई प्रति एकाई कार्यको

निमित्त महानगरपालिकाले तोकेको दरले थप सुविधा दिन वा तलवमा थप अतिरिक्त भत्ता दिन सकिनेछ ।

२२. कागजातको गोप्यता :

- १) भूमी तथा सम्पत्ति कर प्रयोजनका लागि करदाताबाट प्राप्त कागजात तथा अभिलेख गोप्य राखिनेछ ।
- २) उपदफा (१) बमोजिमको कागजात तथा अभिलेख महानगरपालिकाको प्रयोजन बाहेक अन्य कार्यमा प्रमाण लामने छैन । तर, कुनै सरकारी निकायबाट सोसम्बन्धी जानकारी माग भई आएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

२३. खाता तथा फाराम :

- १) भूमी तथा सम्पत्ति करको प्रयोजनका लागि महानगरपालिकाले आवश्यक खाता तथा फारामको विकास गरी लागू गर्न सक्नेछ ।

२४. सम्पत्ति मूल्यांकन सिफारिश तथा घरवाटो प्रमाणितको आधार :

- १) भूमी तथा सम्पत्ति करका लागि करदाताले महानगरपालिका समक्ष दाखिला गरेको सम्पत्ति विवरणका आधारमा महानगरपालिकाले सम्पत्तिको मूल्यांकन सिफारिस तथा घरवाटो प्रमाणित गर्न सक्नेछ ।

२५. सहयोग लिनसक्ने :

- १) महानगरपालिकाले जग्गा तथा संरचनाको लगत अद्यावधिक गर्ने प्रयोजनका लागि जग्गाको नापी गराउने, जग्गा खरिद विक्रिको सूचना प्राप्त गर्ने, जग्गाको मूल्यांकन दर कायम गर्ने जस्ता कार्यमा जिल्ला स्थित कार्यालयहरूको सहयोग प्राप्त गर्न सक्नेछ । साथै राजस्व संकलन प्रयोजनार्थ जडान गरिएको सफ्टवेयरका माध्यमबाट कार्यालय मातहतका शाखा महाशाखाहरू र अन्य सरोकारवाला निकाय मालपोत, नापी कार्यालय लगायतका कार्यालयहरूसँग लिंक गराई अभिलेख अध्यावधिक गर्न सकिनेछ ।

२६. सम्मान गर्ने :

- १) महानगरपालिकाले हरेक बर्ष सभाबाट सबैभन्दा बढी कर तिर्ने, दायित्व भित्रका सम्पूर्ण सम्पत्तिको विवरण पेश गरी करहरू समयमा नै बुझाउने, करदातालाई कर तिर्न प्रोत्साहन गर्ने, सामाजिक योगदान भएको र

सम्पत्ति तथा भूमी कर असुलीमा सहयोग पु-याउने करदातामध्येबाट उत्कृष्ट करदाता छनौट गरी सम्मान गर्न सक्नेछ ।

- २) महानगरपालिकाले प्रक्षेपण गरे बमोजिमको लक्ष्य प्राप्ति भएमा राजस्व महाशाखा अन्तर्गतका कर्मचारीहरूलाई नगरसभाबाट प्रोत्साहन स्वरूप सम्मान तथा पुरस्कार प्रदान गरिनेछ ।

२७. विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्ने :

- १) महानगरपालिकाले मासिक रूपमा असुल भएको भूमी तथा सम्पत्ति कर र वार्षिक रूपमा उठेको भूमी तथा सम्पत्ति कर तथा सो सम्बन्धमा भएका क्रियाकलापको समीक्षा सहितको वार्षिक प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

२८. अभिमुखीकरण कार्यक्रम :

- १) भूमी तथा सम्पत्ति कर लागू गर्नु पूर्व महानगरपालिकाबाट पदाधिकारी, कर्मचारी तथा सरोकारवालालाई जानकारी गराउन तथा राय सुझाव संकलन गर्न अभिमुखीकरण कार्यक्रम, करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न र यस्तो कर लागू गरेका नगरपालिकाको अध्ययन भ्रमण गर्न सकिनेछ ।

२९. अधिकार प्रत्यायोजन :

- १) यो कार्यविधि बमोजिम प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आफुलाई प्राप्त अधिकार मातहतका कुनै कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

३०. कार्यविधिको व्याख्या:

- १) यो कार्यविधिको अन्तिम व्याख्या कार्यपालिका वा कार्यपालिकाको अधिकार प्राप्त निकायले गर्नेछ ।

३१. कार्यविधि संशोधन :

- १) यो कार्यविधिका प्रावधानहरूमा कार्यपालिकाले आवश्यक संशोधन गर्न सक्ने छ ।

३२. यसै कार्यविधि बमोजिम हुने :

- १) यस महानगरपालिका बाट गत बिगत आर्थिक बर्षहरूमा आर्थिक ऐन अनुसार भए गरेका सबै काम कारवाहीहरू यसै कार्यविधि बमोजिम भएको मानिने छ ।

३३. प्रचलित कानून बमोजिम हुने:

- १) यस कार्यविधिमा उल्लेख गरिएका बिषयमा यसै बमोजिम र उल्लेख नगरिएका बिषयमा महानगरपालिकाको राजस्व ऐन, आर्थिक ऐन तथा प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम हुनेछ ।

३४. बाधा अडचन फुकाउ :

- १) स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा यस कार्यविधिमा व्यवस्था भए वाहेकका बिषयमा नीतिगत निर्णय गर्न आवश्यक भएमा त्यस्तो निर्णय कार्यपालिकाले गर्नेछ ।

अनुसूचीहरूः
अनुसूची- १
(दफा ४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)
भरतपुर महानगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भरतपुर, चितवन

सम्पत्ति कर तथा भूमी करको विवरण

वडा नं.

सि. नं.	घर/ जग्गा धनिको नाम	पेशा	ठेगाना		जग्गाको विवरण		भौतिक संरचनाको विवरण र किसिम		भौतिक संरचना	भौतिक संरचनाको				भौतिक संरचनाको प्रयोग			प्रयोगकर्ता	कैफियत			
			बाटोको घर नाम	नं.	कि. क्षेत्रफल	भवन	गोदाम, सेड	अन्य		बनेको मिति	लम्बाइ फिट	चौडाई फिट	क्षेत्रफल बर्ग फिट	तला संख्या	आवास	व्यापार			औधोगिक	संस्थागत	

अनुसूची २

(दफा ८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

भरतपुर महानगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

भरतपुर, चितवन

सम्पत्ति तथा भूमी करको विवरण पेश गर्ने बारे सम्पत्ति धनीहरूलाई अत्यन्त जरूरी सूचना ।

यस भरतपुर महानगरपालिकाले हालसम्म मालपोत असूल गरी आएकोमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा यस महानगरपालिकाको स्थानीय आर्थिक ऐन, बमोजिम बिगत आ.व. हरू देखि भूमी तथा सम्पत्ति कर लागू भै आएकोले महानगरपालिका क्षेत्रभित्र जग्गा रहेका जग्गाधनीहरूलाई आफ्नो जग्गा र सो जग्गामा बनेको संरचनाको विवरण दाखिला गरी महानगरपालिकामा लगत कायम गराउनु हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सम्पत्तिको विवरण दाखिला गर्ने फाराम भरतपुर महानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयहरू बाट प्राप्त गर्नुभई सो फाराममा सत्यतथ्य विवरण भरी नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा दाखिला गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ । यस्तो विवरण जग्गाधनी आफै वा निजको सगोल परिवारका व्यक्ति वा निजको मञ्जुरीनामा प्राप्त व्यक्तिले मात्र बुझाउन सक्नेछन् । महानगरपालिकाले तोकेको अन्तिम मितिसम्म पनि विवरण दाखिला नगर्ने जग्गाधनीहरूले विलम्ब शुल्क तिर्नुपर्ने हुँदा तोकिएको समयभित्रै आ-आफ्नो सम्पत्ति (घर र संरचना) को विवरण पेश गर्नुहुन हार्दिक अनुरोध गरिन्छ ।

अनुसूची- ३

(दफा ८ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

भरतपुर महानगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

भरतपुर, चितवन

सम्पत्ति कर र भूमी कर विवरण दाखिला फाराम

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,

भरतपुर महानगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,

भरतपुर, चितवन ।

महोदय,

यस महानगरपालिकाको मिति गते प्रकाशित सूचनाअनुसार मैले/ हामीले भूमी तथा सम्पत्ति कर मूल्यांकनका लागि तपसिलमा लेखिए बमोजिमको सम्पत्तिको विवरण दाखिला गरेको छु/छौं । यस बमोजिम महानगरपालिकाले भूमी तथा सम्पत्ति कर निर्धारण गरिदिनेमा मेरो/हाम्रो मञ्जुर छ । तपसिलमा उल्लेखित विवरणहरू झुट्टा ठहरे महानगरपालिकाको निर्णय तथा कानून बमोजिम दण्ड सजाय सहुँला बुझाउँला ।

क) सम्पत्ति धनीको विवरण:

ख) विवरण दाखिला गर्ने व्यक्तिको विवरण:

१. जग्गा/घरधनीको नाम र थर :

दस्तखत:

२. बाबु /पतिको नाम र थर :

३. बाजे /ससुराको नाम र थर :

नाम र थर :

४. पेसा र व्यवसाय :

ठेगाना:

५. घर जग्गाधनी बसोबास गर्ने ठेगाना: जग्गा/घरधनी संगको सम्बन्ध:

न.पा./ गा.पा. :

मिति:

वडा नं. :

टोल /बस्ती:

घर नं. :

टेलिफोन नं. :

इमेल:

६. सम्पत्तिधनीको पारिवारिक विवरण :

क्र. सं. परिवारका सदस्यहरूको नाम

जग्गा/घरधनी संगको सम्बन्ध

१.

२.

- ३.
- ४.
- ५.

ग) सम्पत्तिको विवरण :

१. जग्गाको विवरण :

सबिक गा.बि.स./न.पा.	साबिक वडा	कि. नं.	हाल जग्गा रहेको वडा नं.	जग्गा जोडीएको सडक (सुरु बिन्दु देखी सम्म) वा सडकको नाम	टोलको नाम	सडक प्रकृति (पिच, ग्रभेल, कच्ची)	क्षेत्र (भ.म.न.पा. ले गरेको वर्गिकरणको आधारमा)	जग्गाको प्रकार	जग्गाको चल्तीको मूल्य	कैफियत

२. भौतिक संरचनाको विवरण :

सबिक गा.बि.स./न.पा.	साबिक वडा	कि. नं.	संरचनाको				भौतिक संरचनाको बिबरण		जग्गाको चल्तीको मूल्य	कैफियत
			हाल जग्गा रहेको वडा नं.	जग्गा जोडीएको सडक (सुरु बिन्दु देखी सम्म) वा सडकको नाम	टोलको नाम	सडक प्रकृति (पिच, ग्रभेल, कच्ची)	क्षेत्र (भ.म.न.पा. ले गरेको वर्गिकरणको आधारमा)	जग्गाको प्रकार		

घ. कार्यालयले भर्ने:

१) करदाताबाट घरजग्गा कर, मालपोत वा भूमिकरको रसिदको प्रतिलिपि पेस नभएकोमा नगरपालिकाबाट भएको प्रमाणित:

कर कर शीर्षक	प्रमाणित विवरण (राजस्व महाशाखाबाट)	प्रमाणित गर्नेको नाम, दस्तखत र मिति
मालमालपोत		
भूमि भूमिकर		
घरज घरजग्गाकर (नलाग्ने वा चुक्ता)		

२) नक्सा पास गरी बनाएको संरचनाको हकमा महानगरपालिकाको प्राविधिकबाट भएको प्रमाणित:

संरचनाको विवरण	संरचना बनेको मिति	बर्ग फिट वा रनिड फिट	प्रमाणित गर्नेको नाम र दस्तखत (नक्सा पास शाखाबाट)

३) यस विवरणसाथ संलग्न कागजातहरू:

क) जग्गा धनी प्रमाणपुर्जाको प्रतिलिपि: छ / छैन ।

ख) अधिल्लो आर्थिक वर्षसम्मको मालपोत वा भूमिकर बुझाएको रसिदको प्रतिलिपि: छ / छैन ।

ग) सम्पत्ति धनी उपस्थित हुन नसकेमा निजले दिएको मञ्जुरीनामा: छ/ छैन ।

घ) अन्य कागजातहरू:

महानगरपालिकाले सम्पत्ति विवरण दाखिला सम्बन्धमा गरेका मुख्य व्यवस्थाहरू:

- क) महानगरपालिकाले सम्पत्ति तथा भूमीको विवरण दाखिला गर्न आह्वान गरेको समयवाधिभित्र यस फाराम अनुसार आ-आफ्नो जग्गा तथा संरचनाको सत्यतथ्य विवरण भरी नगरपालिकामा दाखिला गर्नु पर्नेछ ।
- ख) सम्पत्ति तथा भूमी करको विवरण दाखिला गरेपछि जग्गा खरिदबिक्री वा संरचना निर्माणको कारणले सम्पत्ति थपघट भएमा सोको प्रमाणसहितको विवरण पैतीस (३५) दिनभित्र महानगरपालिकामा बुझाउनु पर्नेछ ।
- ग) महानगरपालिकाले तोकेको समयवाधिभित्र सम्पत्तिविवरण फाराम दाखिला नगरेमा वा झुट्टा विवरण दाखिला गरेमा महानगरपालिकाले थप शुल्क लिई विवरण फाराम बुझिलिन सक्नेछ ।
- घ) सम्पत्तिको विवरण सम्पत्तिधनी स्वयंले नगरपालिकामा दाखिला गर्नु पर्नेछ । कुनै कारणबस धनी स्वयं उपस्थित भई विवरण दाखिला गर्न नसकेमा सगोल परिवारका कानुनबमोजिम उमेर पुगेका कुनै सदस्यले वा सम्पत्तिधनीको मञ्जुरीनामा प्राप्त व्यक्तिले दाखिला गर्न सक्नेछन् ।
- ङ) संयुक्त स्वामित्वमा रहेको सम्पत्तिको विवरण सम्पत्तिधनीहरूले संयुक्तरूपमा वा सोमध्ये कुनै एकजनाले दाखिला गर्न सक्नेछन् ।
- च) सम्पत्ति तथा भूमीकरका लागि करदाताले महानगरपालिका समक्ष दाखिला गरेको सम्पत्ति विवरणको आधारमा नगरपालिकाले सम्पत्तिको मूल्यांकन सिफारिस गर्नेछ ।
- छ) करदाताले झुट्टा विवरण दाखिला गरेको प्रमाणित भएमा निजको सम्पत्तिको पुनः मूल्यांकन गरी जरिबानासहितको कररकम असुलउपर गरिनेछ । यस्तो जरिबाना लुकाएको सम्पत्तिको प्रतिवर्ष ०.५ प्रतिशतले हुन आउने रकमबराबर हुनेछ ।

विवरण दाखिला गर्नेको दस्तखतः

मितिः

अनुसूची - ४
(दफा १) को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)
भरतपुर नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भरतपुर, चितवन
जग्गा तथा संरचनाको दाखिला खारेजी विवरण

जग्गा दिनेको नाम : जग्गा लिनेको नाम :
ठेगाना : ठेगाना :
जग्गा दिनेको करदाता संकेत नं. जग्गा लिनेको करदाता संकेत नं.

जग्गा तथा संरचनाको विवरण:

सि.नं.	जग्गा दिनेको नाम	जग्गा लिनेको नाम	थपघट भएको विवरण				जग्गाको विवरण				संरचनाको		जग्गा दिनेको सेस्तामा घट जग्गा तथा संरचना	जग्गा लिनेको सेस्तामा थप जग्गा तथा संरचना	जग्गा लिनेको थप मूल्याङ्कन रकम	जग्गा लिनेको थप मूल्याङ्कन रकम	जग्गा लिनेको थप मूल्याङ्कन रकम	जग्गा लिनेको थप मूल्याङ्कन रकम			
			जग्गाघोषी संकेत नं.	रिजिष्ट्रेशन नं.	मिति	खडा नं.	जग्गा रहेको क्षेत्र	साविक की. नं.	हालको कि.नं.	क्षेत्रफल	प्रकार	किस्म									

सम्लग्न कागजातहरू :

तयार गर्नेको सही

प्रमाणित गर्नेको सही

अनुसूची - ५

(दफा १३ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

भरतपुर महानगर कार्यपालिकाको कार्यालय, चितवन ।

भूमी तथा सम्पत्ति को मूल्यांकन फाराम

करदाताको संकेत नम्बर :

जग्गा र घर घनीको नाम :

ठेगाना :

टोल र बस्ती र घर नं.

कर निर्धारण

गरेको आ.व. :

जग्गाको बिबरण							भौतिक संरचनाको बिबरण										भौतिक संरचनाको कायम मूल्य	सम्पत्तिको कर लामे कूल मूल्य (जग्गा + संरचना)
साबिकको गा.बि.स. र वडा हालको वडा नं. र टोल कि.नं.	क्षेत्रफल	जग्गा रहेको क्षेत्र	एकाई मूल्य प्रति	जग्गाको कायम मूल्य	प्रकार	तल्ला	बनोटको किसिम	प्रयोग	क्षेत्रफल	एकाई मूल्य	सुरको मूल्याङ्कन	पुरा भएको बर्ष	हास कट्टी प्रतिशत	हास कट्टी हुने रकम				

कर योग्य भूमी तथा सम्पत्ति को मूल्य रु.

बार्षिक भूमी तथा सम्पत्ति कर जम्मा रु.

अक्षरेपी :

मूल्यांकन मिति :

मूल्यांकन कर्ता :

अनुसूची - ६

(दफा १६ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

भरतपुर महानगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

भरतपुर, चितवन

सम्पत्ति तथा भूमी कर बिजक

करदाताको नामथर:

जिल्ला:

प्रदेश:

वडा नं.

टोल:

घर नं.

मोवाईल नं.

बिजक नं.

मुद्रण मिति र आ.व

करदाता संकेत:

यस कार्यालय सँग भएको सूचना अनुसार तपाइको नाममा यस महनगरपालिका क्षेत्र भित्र निम्न बमोजिमका जग्गा तथा भौतिक संरचनाहरू देखिएको हुनाले यसै लाई आधार मानी यस आर्थिक बर्षको निम्न बमोजिम सम्पत्तिको मूल्याङ्कन गरिएको छ । जग्गा मापन बिधा -कठ्ठा -धुरमा तथा क्षेत्रफल मापन बर्ग फूटमा गरिएको छ ।

जग्गाको विवरण				भौतिक संरचनाको विवरण												
साबिक गा.बि.स.	वडा नं.	नक्सा नं.	कर क्षेत्र	जग्गा क्षेत्रफल	एकाई मूल्य	कायम मूल्य	सडकको नाम	घर नं.	वनावटको किसिम	प्रकार	क्षेत्रफल वर्ग फिटमा	संरचनाको मूल्य	हास कट्टी	कायम मूल्य	संपत्तिको जम्मा मूल्य	
		हाल		नं.												
सम्पत्ति कर																
भूमीकर																

गत आर्थिक वर्ष सम्मको सम्पत्ति कर बक्यौता	
गत आर्थिक वर्ष सम्मको दण्ड जरिवाना रकम	
गत आर्थिक वर्ष सम्मको थप दस्तुरको जम्मा	
गत आर्थिक वर्षहरूको जम्मा बक्यौता	
यस आर्थिक वर्षको निर्धारित सम्पत्ति कर	
अन्य सेवा शुल्कहरूको जम्मा	
दण्ड जरिवाना	
छुट	
यस आर्थिक वर्षमा पहिलोका रसिदहरू बाट तिरेको रकम	
खुद तिर्नुपर्ने रकम	
कर निर्धारण	

अक्षरपी:

चालु आर्थिक वर्षको लागि यस कार्यालय संग भएको सूचनामा कुनै परिवर्तन भएको छ भने सूचनाको संशोधनको लागि निवेदन दिनु हुन र यदी कुनै परिवर्तन छैन भने तपाइको सम्पत्तिमा निर्धारण भएको कर तथा शुल्कहरू समयमा नै भूक्तानी गर्नु हुन जानकारी गराइन्छ ।
अन्य सेवा शुल्कको विवरणः

शिर्षक नं.	शिर्षकको नाम	रकम रु.
	मालपोत तथा भूमीकर	
	भूमीकर छुट	
	जम्मा	

तयार गर्ने:

प्रमाणित गर्ने:

अनुसूची- ७

(दफा १६ को उपदफा (६) संग सम्बन्धित)

महानगरपालिकाको निर्णय उपर चित्त नबुझेमा करदाताले दिने निवेदन

श्रीमान् प्रमुखज्यू,

भरतपुर महानगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय,

भरतपुर, चितवन ।

विषय:- आवश्यक कारवाही गरिपाउँ ।

उपरोक्त सम्बन्धमा यस महानगरपालिकाबाट मिति मा जारी गरिएको भूमीकर र सम्पति करको लागि निर्धारित मूल्यमा निम्न कुरामा मेरो चित्त नबुझेको हुँदा म्यादभित्रै देहाय बमोजिमका कागजातहरू संलग्न राखी आवश्यक कारवाहीको लागि यो निवेदन पेश गरेको छु ।

चित्त नबुझेका कुराहरू :

१.

२.

३.

संलग्न कागजातहरू :

निवेदक

नाम थर :-

ठेगाना :-

दस्तखत :-

मिति :-

अनुसूची-८

(दफा १.७को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

भरतपुर महानगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, भरतपुर, चितवन
सम्पत्ति कर र भूमीकरको नगदी रसिद

करदाता संकेत नं.

बुझाएको आ.व. :

रसिद नं

कर बुझेको मिति:

जग्गाको विवरण				भौतिक संरचनाको विवरण			मूल्याङ्कन	जम्मा				
सि.नं.	मोठ नं.	क्षेत्र नं.	वडा नं.	नक्सा	कित्ता	क्षेत्रफल	किसिम	प्रयोग	क्षेत्रफल	जग्गाको कायम मूल्य	संरचनाको कायम मूल्य	जम्मा
सम्पत्ति कर												
१												
भूमीकर												
१												
२												
जम्मा												

अन्य सेवा शुल्कको विवरण:

शुल्क नं.	शुल्कको नाम	रकम
	मालपोत तथा भूमीकर	
	भूमीकर छुट	
	जम्मा रु.	
चालु आ.ब. को	जम्मा कर रकम रु.	
	अन्य सेवा शुल्क रु.	
	छुट रकम रु.	
	खुद रकम रु.	
	बक्यौता रकम रु.	
	अन्य सेवा शुल्क रु.	
	जरिवाना रकम रु.	
कूल जम्मा रकम रु.		
पहिले तिरको रु.		
हाल तिरको रकम रु.		
अक्षरुपी रु.		

बुझाउनेको सही

बुझिलिनेको सही

अनुसूची- ९

(दफा १७ को उपदफा (३) सँग सम्बन्धित)

भरतपुर महानगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय, भरतपुर, चितवन
सम्पत्ति तथा भूमी कर असुलीको दैनिक विवरण फाराम

बर्ष:

महिना :

गते :

रसदि नं.	करदाताको नाम	असुली रकम	कैफियत

उपरोक्त बमोजिमको जम्मा रकम अक्षरूपी रु.....को.....बैंकको
बैंक भौचर /नगद बरबुझारथ गरी लियौं/दियौं ।

दस्तखत :

दस्तखत :

रकम बुझिलिनेको नाम :

रकम बुझाउनेको नाम :

पद :

पद :

मिति :...../...../.....

आज्ञाले,

नरेन्द्र कुमार राना

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत